

Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра французької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова вченої ради
Факультету іноземних мов
Олеся Сулим В.Т.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СИНТАГМ

галузі знань	03 Гуманітарні науки (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	035 Філологія (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціалізації	035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)
освітньо-професійної програми	Французька мова та література
факультету	іноземних мов (назва факультету)

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

2019-2020

Структурно-семантичні особливості синтагм. Програма навчальної дисципліни складена на основі *освітньо-професійної програми*: Французька мова та література, 2016 року.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент **Чапля О.С.**
(вчена ступінь, вчене звання, ім'я та ініціали автора (ів) програми)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (циклової, предметної комісії) французької філології

Протокол № 1 від “_29_” серпня 2019 р.

Завідувач кафедри французької філології

 / проф. **Помірко Р.С.** /
(підпис) (прізвище та ініціали)

“29”_серпня 2019 р.

Затверджено рішенням Вченої ради факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «_29_»_серпня 2019 р.

1.Програма навчальної дисципліни: “Структурно-семантичні особливості синтагм”

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, – 2	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр, назва)	Нормативна (за вибором студента)	
Модуль- 2	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр, назва)	Рік підготовки:4	
Змістових модулів – 4	035.05 Спеціалізації Романські мови та літератури (переклад включно)	Семестр 7-й	
Загальна кількість годин 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 год самостійної роботи студента – 3.6 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	<i>Лекції</i>	
		16 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58год.	
ІНДЗ:			
Вид контролю:залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчального курсу «Структурно-семантичні особливості синтагм» є систематизація знань, отриманих студентами на теоретичних та практичних курсах, що дозволяє по-новому розглянути поняття структурування, валентності структурних одиниць поля, глибше розкрити польову природу лексем, які його формують. Перспективним є морфосемантичний аспект дослідження одиниць поля та дослідження шляхів розширення периферії поля за рахунок метафоричних парадигм, що суттєво впливають на розширення периферії поля через високу сполучуваність лексем. Науково-дослідна робота студентів полягає в аналізі трижневої одиниць кількісної моделі $N_1 + de + N_2$; в обґрунтуванні основного значення номасіологічного підходу для вивчення кількісної лексики; у виміні визначити мовно-структурні параметри лексико-семантичного поля кількості та ідентифікації його структурних компонентів.

Завданнями навчання є:

а) проводити компаративний аналіз фрази на синтаксичному та синтагматичному рівнях

б) закріплення, покращення та практичного аналізу знань щодо вищезазначених теоретико-граматичних понять.

в) застосування вмінь і навичок у підготовці текстів-довідей, наукових статей тощо.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати: Розуміти логіко-філософське поняття категорії кількості/ якості та, які граматичні одиниці і у який спосіб виразають ці категорії; визначати складові компоненти лексико-семантичного поля кількості через точну / апроксиматичну кількісність складових компонентів поля в межах синтагми $N_1 + de + N_2$, та її похідних, що якісно підсилюють валентність кількісну інтенційність висловлюваного.

вміти: Застосовувати на практиці основні синтагматичні правила визначати та характеризувати, виокремлювати, аналізувати наукові об'єкти досліджень через вищезазначені теоретико-граматичні поняття з метою грамотної побудови вільних розгорнутих висловлювань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Когнітивні складові логіко-філософського поняття кількості.

Змістовий модуль 2. Ядро і периферія лексико-семантичного поля кількості.

Змістовий модуль 3. Синтагматичні похідні моделі $N_1 + de + N_2$.

Змістовий модуль 4. Метафоричні кількісні синтагми $N_1 + de + N_2$.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок: Структурно-семантичні особливості синтагм												
Змістових модулів 4												
Змістовий модуль 1 Когнітивні складові логіко-філософського поняття	22	4		4		14						

кількості												
Змістовий модуль 2 Ядро і периферія лексико-семантичного поля кількості	22	4		4		14						
Змістовий модуль 3 Синтагматичні похідні моделі N ₁ + de + N ₂	23	4		4		15						
Змістовий модуль 4 Метафоричні кількісні синтагми N ₁ + de + N ₂	23	4		4		15						
Усього годин	90		16	16		58						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	La notion de la quantité lexique	2
2	La notion philosophique de la quantité	2
3	Qu'est-ce que c'est que la dénotation et la connotation?	2
4	La classification des quantificateurs	2
5	L'approximation lexicale des noms de nombre et des substantifs	2
6	Qu'est-ce que c'est que le champs lexico- sémantique de la quantité?	2
7	Les sous-types du syntagme quantitatif N ₁ + de + N ₂	2
8	Le paradigme du modèle N ₁ + de + N ₂	2
Усього		16

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	La différenciation des sous-types syntagmatiques.	2
2	La différenciation des quantificateurs.	2
3	Les particularités des syntagmes .	2
4	Les quantificateurs à l'approximation minimale.	2
5	Les quantificateurs à l'approximation médiane.	2
6	Les quantificateurs à l'approximation optimale.	2
7	Les quantificateurs à l'approximation maximale.	2
8	La référence contextuelle	2
Усього		16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Когнітивні особливості лексики на позначення кількості.	6
2.	Логіко-філософський підхід у вивченні лексики на позначення кількості	4
3.	Логічний трикутник кількість-множина-число.	4
4.	Лексичні поля.	4
5.	Поняття кількісної номінації.	2
6.	Семантико-понятійний аналіз слів-квантифікаторів.	4
7.	Кількісні і якісні модифікатори.	4
8.	Семантичний кістяк іменникового словосполучення.	4
9.	Підтипи кількісної синтагми $N_1 + de + N_2$: Déter + $N_1 + de + N_2$; Adj. + $N_1 + de + N_2$; Adv. + $N_1 + de + N_2$; Num + $N_1 + de + N_2$.	4
10.	Синтагматична валентність підтипів синтагм.	4
11.	Метафоризація кількості лексичними засобами.	4
12.	Метафори індивідуального утворення.	2
13.	Відкритість периферії лексико-семантичного поля кількості.	2
14	Нерівноцінність складових лексико-семантичного поля кількості.	4
15.	Периферія лексико-семантичного поля	4
16.	Контекстуальна референтність.	2
Усього		58

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, МЕТОДИЧНИХ ТА ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Методичне забезпечення

1. Резюме лекцій.
2. Опорні конспекти лекцій.
3. Масмедійні записи, фільми.

4. Чапля О.С. Референційна картина іменних квантифікаторних груп. Іноземна філологія. Український науковий збірник. - Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. Мовознавство. Випуск 113, ст. 93-104. Львів 2004.
5. Чапля О.С. Лексико-семантичне поле кількості. Вісник Львівського університету. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. Серія іноземні мови. Випуск 12. Романські мови. ст. 202-207. Львів 2004.
6. Чапля О.С. Етимологічні особливості кількісної лексики французької мови. Вісник Львівського університету. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. Серія іноземні мови. Випуск 14. Романські мови ст. 155-163. Львів 2006.
7. Чапля О.С. Структурно-семантичні підтипи кількісної домінанти $N_1 + de + N_2$ та їхні функції в сучасній французькій мові. Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції «Класична філологія у контексті сучасності». – Чернівці: Чернівецький національний університет – с. 65-70. Чернівці 2011.
8. Чапля О.С. Кількісні лексичні парадигми синтагми $N_1 + de + N_2$ і (на матеріалі французької мови). Слов'янський збірник. (Збірник наукових праць). Проблеми когнітивної лінгвістики. Мовна та концептуальна картина світу. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова. – К.: Видавничий дід Дмитра Багатого. 2012. – Вип. 17. – С. 235-241. Одеса 2011.
9. Чапля О.С. Методичні вказівки референційна картина іменникових груп. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, Малий видавничий центр факультету іноземних мов, 2012. – 28с.

Рекомендована література

Базова

1. Чапля О.С. Семантико-морфологічний аналіз французьких нумераліїв Вісник Львівського університету. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. Серія іноземні мови. Випуск 8. Романські мови ст. 156-160. Львів 2000.
2. Чапля О.С. Особливості сучасної квантифікаційної лексики (на матеріалі французької мови) Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах. Збірник наукових праць Донецького національного університету. Випуск 5. ст. 201-208. Донецьк 2002.
3. Чапля О.С. Дискретність / недискретність денотативної основи значення одиниць кількісних синтагматичних груп. Філологія

чністьудії. Науковий часопис Волинського державного університету імені Лесі Українки. Планета №1 (21) ст. 103-110. Луцьк 2003.

Допоміжна

1. Акуленко Л. Г. Выражения неопределенно большого и неопределенно малого количества в немецком языке: Дис. канд. филол. наук: 10.02.04 / Харьк. гос. пед. ин-т. - Харьков, 1982. - 280 с.
2. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка. - М.: Добросовет, 2000. - 832 с.
3. Мандзак Л. А. Метафорические словосочетания $N_1 + de + N_2$ с выражением количества и / или интенсивности признака в современном французском языке: Автореф. дис. канд. филол. наук: 10.02.05. / Моск. Гос. ун-т им. М. Ломоносова. - М., 1983. - 16 с.
4. Чапля О. С. Дискретність / недискретність денотативної" основизначення одиниць кількісних синтагматичних груп // Філологічні студії: Науковий часопис Волинського державного університету імені Лесі Українки. - Луцьк: Планета. - 2003. - №1 (21). - С 103-110.
5. Щebetko E. B. Группа квантификаторов как лексико-грамматическая система выражения неопределенного количества в английском языке: Автореф. дис. канд. филол. наук: 10.02.04 / КЛДУ. - К., 1977. - 19 с.
6. Dubois J. et aa. Dictionnaire de linguistique. - P. : Librairie Larousse, 1973.
7. Larousse. Dictionnaire général pour la maîtrise de la langue française, la culture classique et contemporaine. - P. : Larousse, 1993.

8. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній системі ("5", "4", "3", "2"). Критерії такого оцінювання подані в таблиці далі (1 – № п/п; 2 – види навчальної діяльності; 3 – оцінка; 4 – критерії оцінки).

1	2	3	4
1.	Аудиторна робота	5	Систематизовані, глибокі та повні знання з усіх отриманих питань з усіх розділів навчальної програми, а також з головних питань, що виходять за її межі; точне використання необхідної наукової термінології, стилістично грамотний та логічно правильний виклад відповіді на питання, вміння робити обґрунтовані висновки; бездоганне володіння інструментарієм навчальної дисципліни, вміння використовувати його ефективно під час рішення навчальних та професійних задач; здатність самостійно і творчо вирішувати складні проблеми у нестандартних ситуаціях; повне і глибоке засвоєння базової і додаткової літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни; уміння орієнтуватися в головних теоріях, концепціях і напрямках з навчальної дисципліни та давати їм критичну оцінку, використовувати наукові досягнення інших дисциплін; творча самостійна робота на практичних заняттях, систематична участь у обговоренні питань, високий рівень культури виконання завдань.

			Дорівнює виконанню 91 - 100% завдання у формі контрольної роботи (тесту).
		4	Систематизовані, глибокі та повні знання з усіх отриманих питань з за обсягом навчальної програми; використання необхідної наукової термінології, стилістично грамотний та логічно правильний виклад відповіді на питання, вміння робити обґрунтовані висновки; володіння інструментарієм навчальної дисципліни, вміння використовувати його під час рішення навчальних та професійних задач, здатність самостійно застосовувати типові рішення в межах навчальної програми; засвоєння базової і додаткової літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни; уміння орієнтуватися в головних теоріях, концепціях і напрямках з навчальної дисципліни та давати їм критичну оцінку; активна самостійна робота на практичних заняттях, систематична участь у обговореннях питань, високий рівень культури виконання завдань. Дорівнює виконанню 75 - 90% завдання у формі контрольної роботи (тесту).
		3	Достатньо повні та систематизовані знання за обсягом навчальної програми; використання необхідної наукової термінології, стилістично грамотний та логічно правильний виклад відповіді на питання, вміння робити обґрунтовані висновки; володіння інструментарієм навчальної дисципліни, вміння використовувати його під час рішення навчальних та професійних задач, здатність самостійно застосовувати типові рішення в межах навчальної програми; засвоєння базової літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни; уміння орієнтуватися в головних теоріях, концепціях і напрямках з навчальної дисципліни та давати їм оцінку; самостійна робота на практичних заняттях, участь у обговореннях питань, високий рівень культури виконання завдань. Дорівнює виконанню 50 - 74% завдання у формі контрольної роботи (тесту).
		2	Недостатньо повний обсяг знань в межах освітнього стандарту; знання частини базової літератури, рекомендованої навчальною програмою дисципліни; виклад питань із значними мовними та логічними помилками; слабе володіння інструментарієм навчальної дисципліни, виклад відповіді на питання з суттєвими мовними та логічними помилками; пасивність на лекційних та практичних заняттях.

			Дорівнює виконанню менше 50% завдання у формі контрольної роботи (тесту).
2.	Самостійна робота студента	5	90-100% виконаних робіт
		4	75-89% виконаних робіт
		3	50-74% виконаних робіт
		2	Менше 50% виконаних робіт
3	Модульна контрольна робота	5	90-100% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		4	75-89% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		3	50-74% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		2	Менше 50% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній системі (“5”, “4”, “3”, “2”).

Приклад розподілу балів, які тримують студенти (для заліку)

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Приклад розподілу балів, які тримують студенти (для екзамену)

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				50	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			T12

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік

90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		
0- 50	FX	<i>Незадовільно</i>	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>